

ježž tu dlužník uplatňuje. Obdobné použití některého z důvodů odkladu uvedených v § 42 ex. ř. jest již proto nepřipustné, ježto výčetné vypočítávání nepřipouští rozšiřovací výklad.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Ve věci samé se odkazuje dovolací rekurent na správné odůvodnění napadeného usnesení, jež souhlasí nejen s naukou, nýbrž i s ustáleným rozhodováním nejvyššího soudu (srov. Neumann, Kommentar zur Exekutionsordnung, první sv., 1928, str. 223, Walker-Procházka, System der Exekutionsordnung, 1926, str. 99 a sb. n. s. čís. 4974 a 8045). Právní názor, že vypočtení důvodů pro odklad exekuce v § 42 ex. ř. jest výčetné, byl ostatně uznán správným i v důvodech plenisimárního usnesení býv. nejv. soudu vídeňského ze dne 23. května 1905, Pres. 344/1904, kniha judikátů čís. 169 uveřejněného v úř. sb. pod čís. 811, a nelze názor ten napadati poukazem k tomu, že exekuci lze odložit i z jiných důvodů v zákoně zvlášť uvedených, neboť z toho plyne jen, že nelze odklad exekuce povolit bez zákonného důvodu odkládacího, ale nikoli přípustnost obdobného použití důvodů pro odklad exekuce, vypočtených v § 42 ex. ř., na jiné případy.

Čís. 10860.

Služební poměry železničních zaměstnanců.

Ustanovení § 149 (3) vládního nařízení ze dne 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n. vyhrazuje novou platovou úpravu podle tohoto vládního nařízení jen těm železničním zaměstnancům, kteří byvše přeloženi do trvalé výslužby nebo propuštěni, měli v té době zákonný nárok na výhody zákona ze dne 22. prosince 1924, čís. 286 sb. z. a n., avšak jich nedosáhli, poněvadž se jim nedostalo předchozího vyrozumění ve smyslu § 13 (3) zák. ani do dne vyhlášení platového zákona.

(Rozh. ze dne 11. června 1931, Rv I 637/30.)

Žalobce byl do konce měsíce dubna 1926 ustanoven vrchním oficiálem československých drah ve statu III. a) a dosáhl naposledy v VII. služ. třídě požitků 6. služ. třídy 16.452 Kč a více než 35 započítatelných služebních let. Dekretem ředitelství státních drah ze dne 19. dubna 1926 byl žalobce přeložen s odvoláním se na ustanovení § 16 odst. (1) zákona ze dne 22. prosince 1924, čís. 286 sb. z. a n. podle obdoby §§ 13 a 14 téhož zák. s dalším odvoláním se na zmocnění ministerstva železnic, do trvalé výslužby dnem doručení dekretu a koncem měsíce dubna 1926 bylo mu zastaveno vyplácení služebních požitků. Dekret podle ustanovení § 15 (4) cit. zák. jest právoplatný, neodporovatelný a konečný. Rozkladu proti dekretu rozhodnutím ministerstva železnic nebylo vyhověno. Z odpočivných platů byly žalobci na dále vypláceny požitky

ročně 22.320 Kč. Časově po dání žalobce do výslužby s účinností od 1. ledna 1926 byla provedena nová úprava platů a odpočivných i zaopatřovacích požitků státních zaměstnanců zákonem ze dne 24. června 1926, čís. 103 sb. z. a n. Podle § 210 tohoto zák. bylo stanoveno, že zásady tohoto zákona platí i pro zaměstnance ve státních podnicích, na které se zákon ten přímo nevztahuje, a že nová úprava platových poměrů těchto zaměstnanců, zejména tedy i zaměstnanců československých státních drah, provedena bude vládním nařízením a že takovéto nařízení o úpravě platových poměrů zaměstnanců československých drah bylo vyhlášeno dne 9. března 1927 pod čís. 15 sb. z. a n. s účinností od 1. ledna 1926 s výslovným ustanovením, že personální opatření učiněná v době od 1. ledna 1926 do vyhlášení tohoto nařízení zůstávají v platnosti a sluší je uvést ode dne jich účinnosti v soulad s ustanovením tohoto nařízení. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na československém státu, by bylo zjištěno, že žalobci přísluší odpočivné požitky podle pensijní základny podle ustanovení dílu I. a V. vl. nař. ze dne 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n. a že v důsledku toho jest žalovaný (československý) stát povinen doplatiti žalobci rozdíl na pensi za dobu od 1. května 1926 do 30. září 1928 9.860 Kč a platiti dále žalobci od 1. října 1928 až do jeho smrti na místo přiznané pense 22.320 Kč pensi 26.400 Kč ročně ve stejných měsíčních splátkách po 2.200 Kč. Žalobce tvrdil, že před doručením dekretu o pensionování nebyl žalobce vyrozuměn podle § 13 (3) a podle obdoby § 13 odst. (3) zák. restriktivního a žalobce nebyl vyzván, by do osmi dnů ohlásil dobrovolný odchod z činné služby, že dále vyjimečné ustanovení § 149 (3) cit. nař., které vylučuje z účinnosti tohoto nařízení zaměstnance, kteří byli podle § 13 nebo 16 zák. čís. 286/24 sb. z. a n. přeloženi do trvalé výslužby nebo propuštěni, byli-li nejdéle do vyhlášení zákona čís. 103/26 písemně vyrozuměni podle ustanovení (3) odst. § 13 zák. čís. 286/24, se na žalobce nevztahuje, an toto vyrozumění nikdy neobdržel. Žalobce tvrdil dále, že na něho jako na úředníka služ. třídy VII. ve statu III. a) dopadá ustanovení § 85 cit. vl. nař., podle kterého žalobce má nárok, aby byl od 1. ledna 1926 převeden do platů stanovených pro státní pragmatikální úředníky skupiny D. a to podle §§ 167 a 169 odst. (4) plat. zák. (čís. 103/26) do šesté platové stupnice a aby činilo služné jeho od 1. ledna 1926 26.400 Kč ročně. Žalobce tvrdil, že odešel do výslužby za účinnosti vl. nař. čís. 15/27, t. j. po 1. lednu 1926 a že má tedy nárok, by za pensijní základnu, ze které mají býti vyměřeny jeho odpočivné platy, bylo vzato služné a pro výměru výslužného započítatelné přídavky upravené tímto vládním nařízením (§§ 72 a 73 nař. čís. 15/27). Poněvadž žalobce má více než 35 započítatelných služebních let, přináleží mu pense ve výši 100% pensijní základny, t. j. služného s náslužnými přídavky ve výši 26.400 Kč ročně, nebo-li 2.200 Kč měsíčně od 1. května 1926. Žalobce tvrdil, že se jeho restringování stalo bez doručení předběžného písemného vyrozumění, takže mu bylo znemožněno jíti dobrovolně do pense podle služebního řádu, že restringování jeho odporovalo zákonu a že jest žalobce posuzovati jako by byl dán do výslužby podle služebního řádu. Žalobce dobrovolným odchodem do výslužby byl

by získal všechny výhody, jichž se dnes musí domáhati žalobou, že byl uveden v omyl a nuceným pensionováním hmotně poškozen, že žalobce výslovně prohlásil, že kdyby měl býti restringován, že raději půjde dobrovolně do pense a referent v této záležitosti prohlásil, že pro žalobce může přijíti v úvahu jedině normální pensionování podle služebního řádu, že tím byl žalobce ubezpečen, že restringován nebude a že proto o pensionování nežádal a to tím méně, poněvadž tehdy v oddělení svém byl nepostradatelný. Procesní soud první stolice žalobu zamítl.

Důvody: Ve sporu jde jen o řešení otázky, zda žalobci měl podle obdoby ustanovení odst. (3) § 13 zák. čís. 286/1924 sb. z. a n. dodán býti předběžný výměr, jímž měl býti vyzván, by do osmi dnů ohlásil dobrovolný odchod z činné služby, a zda se proto nevztahuje na žalobce výmínečné ustanovení § 149 odst. (3) nař. ze dne 9. března 1927, čís. 15 sb. z. a n. Především jest poukázati k tomu, že úmyslem restričního zákona čís. 286/24 sb. z. a n. bylo poskytnouti zaměstnancům, kteří neměli ještě nárok na úplnou pensi, určité výhody. U těch zaměstnanců však, kteří měli nárok na plnou pensi, jakž bylo u žalobce, byl t. zv. předběžný výměr úplně bezvýznamný a bezpředmětný. Pakliže žalobci ve smyslu výše uvedeného předpisu zák. čís. 286/24 předběžný výměr nebyl dodán, nebyla mu přivoděna újma v právech a újma ani vzejíti nemohla, neboť, kdyby předběžný výměr byl žalobci doručen a žalobce dobrovolný odchod byl ohlásil, byl by přeložen do výslužby podle obdoby §§ 13 a 16 rest. zák. s týmiž pensijními požitky, s nimiž byl přeložen bez předběžného výměru. Podle zásadního usnesení nejvyššího správního soudu čís. CCXCIII. není takový výměr vydaný zaměstnanci rozhodnutím ve smyslu § 2 zák. o nejv. správ. soudu, který upravuje řízení o restrikci, a zachování jeho může býti napadáno jako vada řízení ve stížnosti na nejvyšší správní soud do konečného rozhodnutí o restrikci. Vada řízení způsobuje však nezákonnost rozhodnutí neb opatření, když současně obsahuje v sobě porušení subjektivního veřejného práva stěžovatelova (§ 2 zák. o n. spr. soudě). Předběžným výměrem poskytuje se podle § 13 (4) zák. čís. 286/24 zaměstnanci možnost docílení odbytného a pense vyšší než podle § 13 (1) nebo (2) cit. zák. Zachování této možnosti při nuceném odchodu jest subjektivním právem zaměstnance. Nemá-li však již zaměstnanec jako v souzeném případě žalobce možnosti dosáhnouti vyšší pense, což jest ve všech případech, kde musí mu býti podle pensijních předpisů, na něž se restriční zákon odvolává, vyměřena plná pense i při nuceném odchodu, neporušuje se jeho subjektivní právo tím, že se mu předběžný výměr nedodá. Podle § 22 (1) cit. zák. vztahuje se I. díl téhož zákona také na zaměstnance státních drah a jest na definitivní zaměstnance státních drah podle § 16 (1) použití ustanovení dílu I. odd. A. obdobně. V soukromoprávním poměru zaměstnanců železničních znamená tato obdoba, že se na ně použije materielně-právně obsah ustanovení o restrikci. Nedodržení formálního předpisu má právní význam jen o mezích možných materielně-právních účinků spojených s dodržením porušeného předpisu. Předběžným výměrem poskytuje se zaměstnanci možnost ohlásiti dobrovolný odchod z činné služby s materielně práv-

ními účinky zvýšení odbytného nebo pense, nezabrání však zrušení služebního poměru, aniž jeho změně v pensionování. Na zrušení služebního poměru, na změnu činné služby ve výslužbu nemá předběžný výměr vlivu, nýbrž jsou s ním spojeny jen ty následky, že se odbytné (pense) může zvýšiti. V soukromoprávním poměru železničních zaměstnanců z nedodržení předpisů § 13 odst. (3) cit. zák. může tudíž vzniknouti jen nárok na rozdíl mezi odbytným (pensí), stanovenými v § 13 odst. (4) a) b) a odbytným (pensí) podle téhož § odst. (1) a (2). Odst. (5) téhož § nepřichází v úvahu, neboť výhoda zvýšeného odbytného poskytuje se podle tohoto odstavce na zvláštní žádost stejně, ať již zaměstnanec byl nuceně pensionován [§ 13 odst. (2)], neb odešel do pense dobrovolně [§ 13 odst. (4) b)]. V souzeném případě žalobce zůstala by však jeho pense stejná, plná, 100%ní, ať již restrikce byla nucená nebo dobrovolná, neboť žalobce, jak jinak je nesporno, měl podle příslušných předpisů pensijních, na něž se zákon čís. 286/24 v § 13 odst. (3) na konci odvolává, nárok na plnou pensí. Z řečeného plyne, že materielně-právní účinky restrikce ve sporném případě jsou tytéž, ať již předběžný výměr podle § 13 odst. (3) cit. zák. byl žalobci vydán čili nic. Pokud jde o názor žalobce, že by byl musil býti pensionován podle služebního řádu, kdyby mu byl dodán předběžný restrikční výměr a žalobce podle výzvy v něm se hlásil k dobrovolnému odchodu, jest poukázati k tomu, že podle § 30 cit. zák. po dobu účinnosti zákona pozbývají platnosti veškeré služební předpisy odporující zákonu. O přeložení do výslužby jedná předpis § 115 služ. řádu. Poněvadž restrikce znamená trvalé zrušení služebního poměru, jeho změnu ve výslužbu, ustanovuje § 115 služ. řádu, že zaměstnanec má nárok, by byl dán na trvalý odpočinek, překročil-li 60. rok, a že může býti přeložen do výslužby z úřední moci, když nabyt nároku na plnou pensí. Žalobce měl v době pensionování 60 let a nabyt nároku na plnou pensí. Byl tedy podle služebního řádu oprávněn jednak sám žádati o přeložení do výslužby, jednak mohl býti jednostranně pensionován státní správou železniční. Z § 115 služ. řádu plyne, že nárok na přeložení zaměstnance do výslužby musí býti uplatňován zvláštní žádostí. Jakmile však bylo zavedeno řízení o restrikci a zaměstnanci byla dodána předběžná restrikční výzva, bylo za restrikčního řízení podání žádosti o přeložení do výslužby v důsledku ustanovení § 30 zák. čís. 286/24 vyloučeno. Pakliže tedy ministerstvo železnic vydalo výnos ze dne 4. července 1925, čís. 28657, podle něhož zaměstnanci s nárokem na plnou pensí mohli býti překládáni na odpočinek podle restrikčního zákona na místě ustanovení služebního řádu bez předběžného výměru, učinilo tak, jak z obsahu jeho jest patrné, jen proto, by přiznalo zaměstnancům určité výhody, na něž vůbec nároku neměli. Proto výnosem tímto žalobce nikterak poškozen býti nemohl. Jest dále poukázati k tomu, že ustanovení odst. (3) § 149 vl. nař. čís. 15/1927 má ten smysl, se se cit. nař. vztahuje bez výjimky na všechny zaměstnance, jichž služební poměr byl do vyhlášení zák. čís. 103/26 zrušen, změněn z činného služebního poměru ve výslužbu na základě zák. čís. 286/24. Nastalo-li však zrušení, pensionování, později po publikaci zákona čís. 103/26, vztahuje se

cit. vl. nař. jen na ty, jimž byla dodána předběžná restriktivní výzva ještě do vyhlášení zákona čís. 103/26. Věta »jestliže byli nejdéle do vyhlášení zák. čís. 103/26 sb. z. a n. písemně vyrozuměni podle ustanovení, pokud se týče podle obdoby ustanovení (3) odst. § 13 zák. čís. 286/24 sb. z. a n.«, jest doložením času, nikoliv podmínkou, jak zřejmě vyplývá z obrátu »byli nejdéle písemně vyrozuměni«. Tedy i v tom směru názor žalobcův, že podmínkou vyloučení z účinnosti nové platové úpravy bylo doručení předběžného výměru, jest mylný. Posléze jest poukázati k rozhodnutí nejvyššího soudu R I 230/29, podle něhož vyměření pensijní základny žalobcovy — o něž je žalováno — je správním úkonem a to, poněvadž jde o soukromoprávní poměr, rozhodnutím správního úřadu podle § 15 čís. 4 zák. čís. 286/24 o soukromoprávním nároku na pensi. Pro uplatňování takovýchto soukromoprávních nároků jest však v § 2 zák. ze dne 15. října 1925, čís. 217 sb. z. a n. stanovena pro podání žaloby propadná lhůta devadesáti dnů od rozhodnutí správního úřadu. Podle seznání žalobcova a příslušných spisů osobních stranou žalovanou založených byl dekret o pensionování vydán žalobci dne 19. dubna 1926, rozhodnutí o rozkladu na ministerstvo železnic proti dekretu vydáno bylo pak 27. srpna 1926, kdežto žaloba podána byla teprve v září 1928, tedy dávno po uplynutí propadné lhůty stanovené § 2 odst. (1) cit. zák. O d - v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Hlavním důvodem odvolání je důvod nesprávného právního posouzení věci, který se uplatňuje z důvodu, že právní stanovisko prvního soudu odporuje doslovu ustanovení § 149 (3) vl. nařízení čís. 25/27 a duchu a účelu tohoto ustanovení. Zároveň vytýká se rozsudku prvního soudu, že soud se nezabýval otázkou, zda se vyjimečné ustanovení § 149 (3) vl. nař. svým doslovem vztahuje na něho. Výtka tato jest neoprávněna. Soud prvního soudu se výslovně s tímto ustanovením obírá a vykládá zcela přesně, na které zaměstnance se vztahuje. Důkazem toho jest, že samo odvolání se výkladem tímto obšírně zabývá. Ovšem napadá ho jako nesprávný, poněvadž prý odporuje jasnému doslovu zákona ze dne 22. prosince 1924, čís. 286 sb. z. a n. a vládnímu nařízení ze dne 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n. Názor odvolatelův není správný. Účelem zákona čís. 286/24 sb. z. a n. bylo snížení počtu zaměstnanců, jimiž podle § 22 tohoto zákona rozuměti jest všechny státní zaměstnance, zaměstnance státu, ústavů a podniků státem spravovaných, tedy i podniku železničního, u něhož žalobce byl zaměstnán. Snížení to mohlo se státi dobrovolným (§§ 9—12) nebo nuceným odchodem (§ 13). Rozdíl byl ten, že se při dobrovolném odchodu dostalo zaměstnanci zvláštních výhod. Částečné výhody byly pak přiznány i těm zaměstnancům, kteří teprve po vyrozumění, že mají býti dáni do trvalé výslužby, ohlásili svůj dobrovolný odchod do osmi dnů. Tyto výhody jsou upraveny ustanovením § 13 (4) zák. čís. 286/24 sb. z. a n. Výhod těchto mohlo se dostat jen těm, kdož jich dosáhnouti mohli. To byli jen ti, kdož neměli ještě plný nárok na pensi, tedy nikoli osoby s nárokem na plnou pensi. Žalobce měl nárok na plnou pensi a proto nebylo třeba ještě zvlášť ho vyrozumívati, by se stal účastným těchto výhod, an na ně již neměl nárok. Že tomu tak, vysvítá ze slov § 13

tohoto zákona »Učiní-li tak, budiž mu poskytnuto«. A vztahuje-li se restriční zákon na všechny zaměstnance, jak shora uvedeno, vztahuje se i na žalobce, ač již měl nárok na plnou pensi, poněvadž zákon nečiní rozdíl a jen některým zaměstnancům v zákoně výslovně jmenovaným poskytuje určité výhody, by jim ulehčil odchod z činné služby. Nemělo by proto smyslu, by při zásadě snížení počtu zaměstnanců a při zásadě co možná nejvíce jim odchod ulehčiti právě ti, kdož mají vyslouženo a nárok na plnou pensi, byli ze zákona vyloučeni. Bylo by proto zcela zbytečné vyrozumění ve smyslu § 13 odst. (3) zák. čís. 286/24 sb. z. a n. a z důvodu toho také ministerstvo železnic svým podřízeným úřadům sdělilo, že v takových případech zvláštního vyrozumění není zapotřebí. A nebylo-li tohoto vyrozumění zapotřebí, nemohou slova § 149 odst. (3) vl. nař. čís. 15/27 sb. z. a n.: »jestliže byli nejdéle do vyhlášení zákona čís. 103/26 sb. z. a n. písemně vyrozumění podle ustanovení, pokud se týče podle obdoby ustanovení (3) odst. § 13 zák. čís. 286/24 sb. z. a n.« míti pro platové poměry žalobcovy význam. Ale, i kdyby se vyrozumění stalo, měl žalobce možnost, buď ohlásiti dobrovolný odchod z činné služby nebo na výzvu tu vůbec neodpověděti. V tom i onom případě nastala by restrikce podle § 16 zák. 286/24 sb. z. a n., poněvadž ustanovení to vztahuje se i na dobrovolný i na nucený odchod z činné služby. V tom i v onom případě byla by pense vyměřena stejným způsobem, poněvadž žalobce již žádných výhod dosáhnouti nemohl, an již měl nárok na plnou pensi a tato byla mu také přiznána. Nebyl proto na svém subjektivním právu zkrácen, poněvadž, i kdyby mu byla dána možnost ohlásiti dobrovolný odchod z činné služby, nebylo by došlo ke zvýšení jeho pensijních požitků. Nelze mluvit o výhodě, která by mu byla vzešla novou úpravou platovou, i když měla zpětný účinek, poněvadž dán byl do trvalé výslužby podle zákona restričního a v tom právě tato výhoda uvedena není. V době té vůbec nebylo známo, jaká událost nastane, která by mohla míti vliv na jeho požitky. Ostatně nový zákon platový upravil platební poměry zaměstnanců v činné službě, nikoli již osob do trvalé výslužby již daných, i když zákon měl zpětnou účinnost. A v době vydání vládního nařízení byl žalobce již v trvalé výslužbě. Není správný názor odvolatelův, že ustanovení § 149 odst. (3) vl. nař. čís. 15/27 sb. z. a n. platí jen pro ty, kdož nuceně odešli z činné služby, kterýžto názor vyvozuje z toho, že se v tomto ustanovení citují jen ustanovení §§ 13 a 16 zákona čís. 286/24 sb. z. a n. a nikoli též ustanovení §§ 9—12 cit. zák. Ustanovení to se vztahuje na všechny zaměstnance, kteří byli podle restričního zákona přeloženi do trvalé výslužby, poněvadž se ustanovení § 16 zák. čís. 286/24 sb. z. a n. vztahuje i na dobrovolně i na nuceně restringované zaměstnance. Nebylo třeba ještě zvlášť v § 149 (3) vl. nař. čís. 15/27 sb. z. a n. citovati ustanovení §§ 9—12 zák. čís. 286/24 sb. z. a n., poněvadž pro ty, kdož zcela dobrovolně odešli do trvalé výslužby, byla stanovena lhůta žádosti do 31. března 1925 (§ 15 tohoto zák.). Ostatně, i kdyby žalobce byl ve smyslu § 13 odst. (3) zák. čís. 286/24 sb. z. a n. ohlásil dobrovolný odchod, nebylo by šlo o dobrovolný odchod, nýbrž zase jen o odchod nucený, jak z nadpisu § 13

cit. zákona zřejmě plyne. Jen určité výhody byly s ohlášením odchodu ve smyslu tohoto ustanovení spojeny, které však pro žalobce nemají žádný význam, an již měl nárok na plnou pensi. Měl-li však vyslouženo a nárok na plnou pensi, mohl kdykoliv žádati, by byl přeložen do trvalé výslužby. To však žalobce neučinil. Proto také nelze usuzovati na jeho úmysl, že by byl šel dobrovolně do výslužby, kdyby byl obdržel restriční výzvu. Ale, i kdyby ji byl obdržel a kdyby byl ohlásil dobrovolný odchod z činné služby, pak by se zase nic nezměnilo na jeho pensijních požitcích, jak již shora bylo řečeno. Jest ovšem pravda, že žalobce nemohl podat žalobu, pokud nebylo vydáno vládní nařízení čis. 15/27 sb. z. a n. Ale právě z toho jest nejlépe vidno, že žalobci uplatňovaný nárok vůbec nepatří, i kdyby se nepřihlíželo k preklusi. Žalobce opírá žalobu o to, že při něm bylo nesprávně použito předpisů restričních, ač měl býti dán do pense podle služebního řádu, a z tohoto nesprávného postupu odvozuje žalobní nárok na doplatky státem, o které přišel. Ale tu měl možnost domáhati se nápravy pořadem práva, ano šlo o rozhodnutí správních úřadů, které nepokládal za správné. Žalobci bylo také zcela lhostejno, z jakého důvodu byl dán do trvalé výslužby, pokud nebyl znám nový platový zákon čis. 103/26 sb. z. a n. Teprve po jeho vyhlášení domáhá se zvýšené pensijní základny, když mu z něho kyne prospěch. Z toho nejlépe vidno, že si byl toho dobře vědom, že nárok takový jemu jako pensionovanému úředníku nepřísluší a proto pořadem práva ve smyslu zákona ze dne 15. října 1925 čis. 217 sb. z. a n. jej neuplatňoval. Nyní ovšem nastala prekluse žaloby podle § 2 tohoto zákona.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobce opírá nárok na zvýšení odpočivných požitků o ustanovení § 149 odst. (3) vlád. nař. ze dne 5. března 1927, čis. 15 sb. z. a n., jež nabylo účinnosti již 1. lednem 1926 (§ 150 vl. n.). Dotčeným ustanovením byli vyloučeni z nové úpravy platové (též odpočivných požitků) zaměstnanci českoslov. státních drah, kteří byli podle §§ 13 nebo 16 restričního zákona čis. 286/1924 sb. z. a n. přeloženi do trvalé výslužby nebo propuštěni, byli-li nejdéle do dne vyhlášení platového zákona čis. 103/1926 sb. z. a n., do 7. července 1926, písemně vyrozuměni podle ustanovení odst. (3) § 13 zákona čis. 286/1924, pokud se týče jeho obdoby. Jest nesporno, že žalobce byl dán do trvalé výslužby k 1. květnu 1926 dekretem ze dne 19. dubna 1926, a to nuceně ve smyslu § 16, pokud se týče §§ 13 a 14 restr. zákona čis. 286/1924, což v dekretu výslovně je zdůrazněno, a že o zamýšleném přeložení do trvalé výslužby nebyl dříve vyrozuměn ve smyslu odst. (3) § 13 restr. zákona, že může v osmidenní lhůtě písemně ohlásiti dobrovolný odchod z činné služby. Spornou právní otázkou, zda v tomto konkrétním případě opomenutí vyrozumění a výzvy ve smyslu odst. (3) § 13 zákona čis. 286/1924 žalobci vznikl nárok na novou úpravu pensijních požitků podle vlád. nař. čis. 15/1927 sb. z. a n., posoudily nižší soudy v podstatě správně až na

to, že nárok, který žalobce opírá o ustanovení odst. (3) § 149 vl. nař. 15/1927 sb. z. a n. nezanikl, jak nižší soudy mylně usuzují, preklusí, poněvadž jde o nárok nový, který v době restrikce žalobce, provedené k 1. květnu 1926, nemohl mu býti ani znám, ano vlád. nař. čís. 15/1927 bylo ve sbírce zákonů a nařízení uveřejněno teprve dne 9. března 1927. Předpisu odst. (3) § 149 vlád. nař. čís. 15/1927 sb. z. a n. nelze u žalobce použití, poněvadž nebyl dán do výslužby za předpokladů, jež měl na mysli § 13 odst. (3) restr. zákona čís. 286/1924, který poskytnul určité požitkové výhody železničním zaměstnancům, kteří, nedosáhnouše ještě předepsaného počtu služebních let a věku pro nárok na plné výslužné, museli z činné služby odejít předčasně jako přebyteční, což je patrné ze srovnání doslovu odst. (1), (2) a odst. (4) a), b), § 13 restr. zákona, jenž rozlišuje mezi započitatelnou služební dobou kratší než deset let a dobou aspoň desetiletou, a z odst. 4 b), který přiznává těm, kdož se k výzvě ve smyslu odst. (3) § 13 hlásili dobrovolně do výslužby, příplatek na jeden rok, rovnající se polovině rozdílu mezi požitky penzijními, jak byly vyměřeny, a plnými požitky odpočivnými. Vyrozumění a výzva podle § 13 odst. (3) restr. zákona měla tedy zajistiti zaměstnancům nárok na určité výhody, a měla se státi k zaměstnancům takovými výhodami podle tohoto zákona obmyšleným, by o ně nebyli připravěni, kdyby se o ně chtěli ucházeti. Nižší soudy správně doličily, že žalobci nekynula žádná majetková výhoda z ustanovení § 13 restr. zák., poněvadž v době, kdy byl nuceně přeložen do výslužby, 1. května 1926, měl již zákonný nárok na plné pensijní požitky, přeslouživ 35 let započitatelné služební doby a překročiv i věk šedesáti let. Vyrozumění a výzvy žalobce podle odst. 3 § 13 restr. zák. nebylo třeba, poněvadž restrikční zákon nemínil vyzývati k hlášení se o výhody zaměstnance, kteří podle jeho ustanovení neodcházeli předčasně z činné služby a neměli ani nárok na hmotné odškodnění zákonnými výhodami. Ustanovení odst. (3) § 149 vl. nař. čís. 15/1927 dovolává se právě předpisu § 13 odst. (3) restr. zákona čís. 286/1924 a lze je proto vyložit jen v souvislosti s tímto předpisem v ten rozum, že vyhrazuje novou platovou úpravu podle vl. nař. čís. 15/1927 sb. z. a n. jen těm železničním zaměstnancům, kteří byvše přeloženi do trvalé výslužby nebo propuštěni, měli v té době zákonný nárok na výhody zákona čís. 286/1924, avšak jich nedosáhli, poněvadž se jim nedostalo zákonem uloženého předchozího vyrozumění ve smyslu odst. (3) § 13 restr. zákona ani do dne vyhlášení platového zákona, do 7. července 1926. Žalobce však v době přeložení do výslužby takový nárok vůbec neměl, jak bylo již doličeno, a nemůže se proto ani ve svůj prospěch dovolávat ustanovení § 149 odst. (3) vlád. nař. čís. 15/1927 sb. z. a n. a z něho nárok na zvýšení výslužného odvozovati.

Čís. 10861.

Tím, že podle pojišťovacích podmínek žaloba o pojistné (o odškodné) mohla býti podána a veškeré spory z pojišťovací listiny měly býti zahájeny jen u příslušného soudu v Praze, daly strany (pojištěnec na Slo-